

שער אפרים הישוב שלי



מוגש למורה: רונית אליה
הוגש ע"י: שירן חרז- כתה ד'
ביס" בכר רוסו

תאריך הגשה: 27/04/03



מס' 1

עמוד

עמוד זה תוכן עניינים

עמוד מס' 2 שער אפרים מדוע?

עמוד מס' 3 סמל היישוב ומשמעותו

עמוד מס' 4 מבוא

עמוד מס' 5 היבט גיאוגרפי

עמוד מס' 6 חברה תרבות ותעסוקה

עמוד מס' 7 הנהלת היישוב והתרבות

עמוד מס' 8 פעולות הרשות והאגודה

עמוד מס' 9 היבט היסטורי

עמוד מס' 10 הבעיות הראשונות

עמוד מס' 11 המיבנים הראשונים

עמוד מס' 12 וקצת יותר מאוחר....

עמוד מס' 13 ולאחר שנים....

עמוד מס' 14 והיום...

עמוד מס' 15 האינתיפאדה והיישוב

עמוד מס' 16 נקודת מבט



"שער אפרים" מדוע?

מזרחית למושב שער אפרים קיימים הרי אפרים מכאן שמו של המושב.

השם שער אפרים ניזכר בתנ"ך בספר נחמיה על שער הדגים, שער המים ושער אפרים.

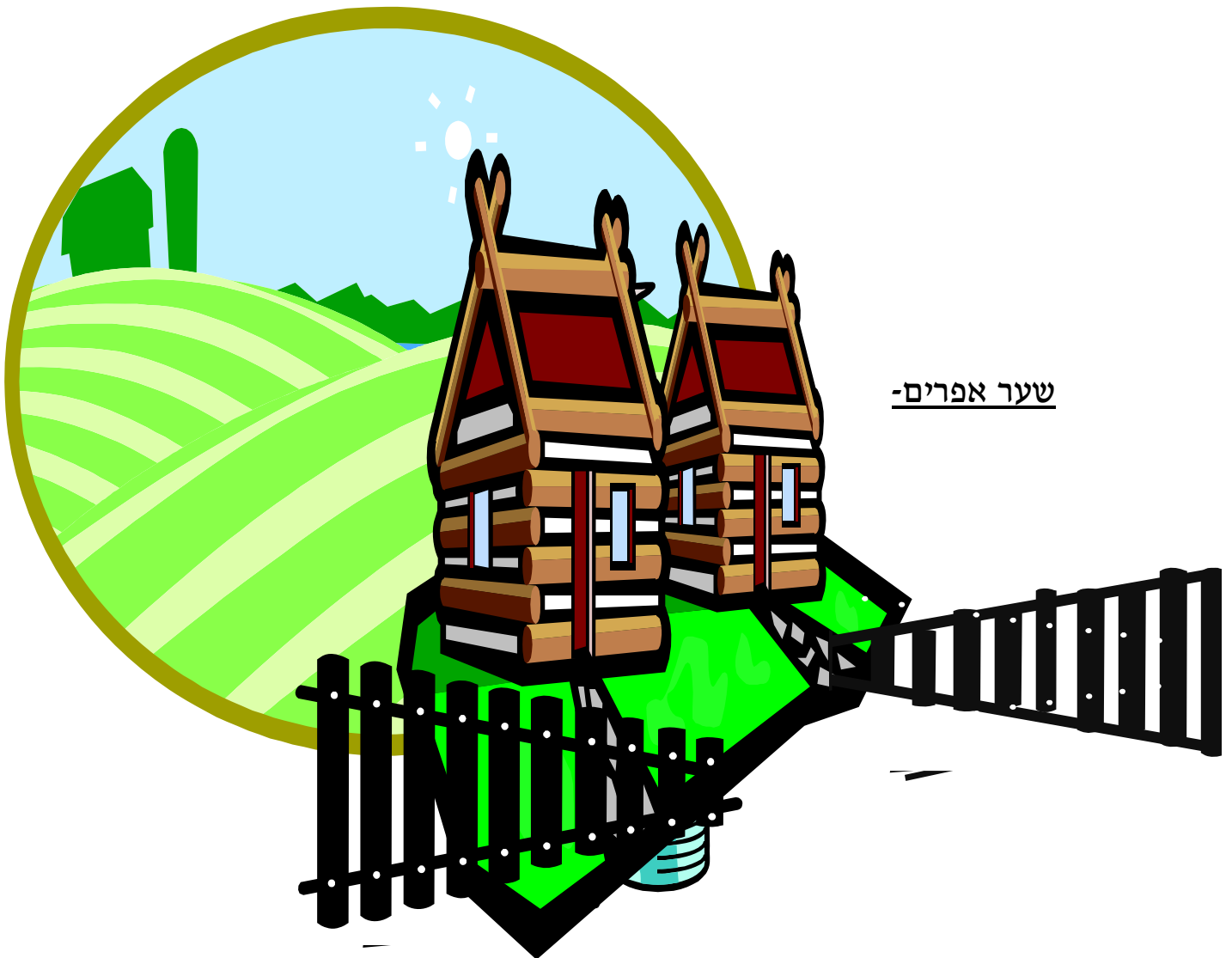
שער אפרים ניזכר בספר יהושוע פרק י"ז פסוק ט"ו "לך היערה ובראת לך שם בארץ הפריזי והרפאים, כי אץ לך הר אפרים, ויאמרו בני יוסף לא ימצא לנו ההר, ורכב ברזל בכל הכנעני היושב בעמק, כי הר יהיה לך, כי יער הוא והנה לך תוצאותיו....., הר אפרים ניתן לבני יוסף ע"י יהושוע לקבלת נחלתם



סמל היישוב ומשמעותו

בסימלו של שער אפרים ניתן לראות מספר דברים
בתים פרטיים וברקע עצים. שטחים ירוקים ושערים.

הבתים הפרטיים מציין שהמקום הינו מקום כפר/ישוב
העצים והשטחים הירוקים מציין כפר/מושב
שערים- שער אפרים.



שער אפרים-

מבוא

נכתב בהוקרה ובאהבה ומוקדש לסבתא שלי היקרה , אשה נפלאה
וחמימה סבתא שושנה חראז שמתגוררת בשער אפרים.

כתיבת שורות בדפים אלו נעשתה על מנת להגיש עבודה בנושא
"הישוב שלי".

ניסיתי לשאוב סיפורים קצת מכל אחד.

אני מקווה שכל מי שיקרא עבודה זו יהנה ממנה ויזכר מעט בימים
עברו.

גם אם אולי טעיתי בכמה דברים , מה שאני מקווה שלא, איתכם הסליחה.



היבט גיאוגרפי

מושב שער אפרים, נמצא בקו הירוק בין קלנסוואה, טייבה, ושאר ישובי לב השרון וממזרחית למושב נמצא הר אפרים.

היישוב הוקם על ידי המתישבים הראשונים שהובאו למקום זה ללא היתחשבות באם רוצים הם או לא.

הוחלט להקים במקום זה יישוב שיהיה בקו התפר והיהודים יתמקמו במקום.

שער אפרים בעבר היה ישוב חקלאי ושיתופי כיום הוא קהילתי.

מבנה היישוב מישורי וירוק והוא מחולק לבתים שהינם משקים ומעט בתים מקצועיים.

היישוב ממוקם ב- 4 כיוונים- מזרח, מערב, צפון ודרום, בכל צד ממוקמים בתים שהם נחלות, ובמעט מאד ישנם כיום גם רפתות או גידול הודים.

במרכז היישוב ממוקמים 2 בתי כנסת גדולים, קופת חולים, מכולת, גני ילדים, תיבות דואר, והמזכירות וקיוסק פלאפל.

היישוב היום מחולק לחלק הוותיק והחלק החדש.

חלקו הדרומי של היישוב הינו חדש ומוכר לכולם כפרוייקט הרחבה 2000

בפרוייקט זה הוקמו כ- 350 בתים חדשים שאינם קשורים לנחלות. כל הבתים בשער אפרים הינם בתים פרטיים, הוותיקים במשקים ונחלות והחדשים על קרקע של חצי דונם וכל אחד בנה כאוות רצונו.



חברה, תרבות ותעסוקה



האוכלוסיה במושב הוותיק כמעט כולם הינם ממוצא תימני.

חברי המושב הוותיק ברובם מבוגרים אשר בעבר היו חקלאים, כיום ישנם מעט מאד רפתות, לולים וחקלאים.

רוב האוכלוסיה הוותיקה ואשר מסוגלים לעבוד עובדים מחוץ למושב כל אחד לפי מקצועו, ישנם שכירים וישנם עצמאים.

במושב החדש – הפרוייקט, מורכב מאוכלוסייה מעורבת לחלוטין ואשר התושבים שם באו בכל קצות הארץ רובם עובדים מחוץ למושב ישנם שכירים וישנם עצמאים.

במספר מקומות במושב הוותיק ישנם משקים לא פעילים אשר השכירו את החלק האחורי בנחלה למטרות רווחיות לאנשים שונים ולמטרות שונות.

ישנם כאלה שאני מכירה אישית במושב הוותיק שעובדים בגינון, רפתנים בגני הילדים בהוראה, במסגרות וכו'.

ישנם כאלה שאני מכירה אישית בפרוייקט החדש שעובדים גם הם בגינון, בהוראה, עצמאים כמו עו"ד ומנהלי חשבונות ונהגים ומקצועות רבים אחרים.



והתרבות

הנהלת היישוב,

המושב התנהל בעבר ע"י ועד אגודה שהם כ- 4 עד 5 איש אשר

ניבחרו

על ידי אנשי המושב ובעלי המשקים ואשר ייצגו אותם כוועד אגודה. חברי הוועד עצמם היו חברי אגודה ובעלי משקים ונחלות.

והיהישנו מזכיר מושב, שהינו מזכיר חיצוני ואינו מהיישוב. וישנה כמובן המועצה האזורית של ישובי לב השרון. לפני מספר חודשים היו בחירות לוועד מקומי ונבחרו נציגים מכל רשימה שהועלתה ובחרו בה והם מייצגים את הוועד המקומי המונציפלי ומתוכם הוקמו וועדות לפעילויות שונות ביישוב.

וועד האגודה נבחרו 2 אנשים מהיישוב ואנשים חיצוניים, מאחר וקיימות בעיות כלכליות במושב עקב המצב אליו נקלע נבחרו אנשים חיצוניים.

מוסדות אשר קיימים בישוב הם:

גני ילדים ומעונות, מרפאה, מכולת, דואר, בתי כנסת, מזכירות המושב אולם אירועים של המושב, מועדון נוער, ספרייה.

פעילויות חברתיות בישוב הם:

יש וועד תרבות אשר בכל חג או אירוע מקיים במושב מופע, אירוע, מסיבה.

חוגים ופעילויות : קיימים חוגים מעטים לילדים ולמבוגרים.

תרבות ופנאי : ישנם חוגים לאוכלוסיה המבוגרת המפעילה את המבוגרים בעיסוקים שונים ורבים ומארגנים להם טיולים רבים.

בשער אפרים ישנה להקת פולקלור הידוע בכל רחבי הארץ וחול"ל ומופיע בסגנון העדה התימנית להקה זו מופיעה שנים והרקדנים הם תושבי המקום גם צעירים וגם מבוגרים הלהקה נקראת "סעי יונה" וידועה בכל רחבי תבל.



פעולות הרשות והאגודה

את רוב הפעילויות יוזמים וועדי המקום והאגודה וגם מיישמים זאת, ועד התרבות מקבל סכום כסף לכל אירוע בתחילת שנת כספים ולכל חג וכך

הם יודעים איך ומה להזמין ובכמה.

יוזמת הקמת מעונות וגני הילדים היו ביוזמתו של מזכיר המושב ישראל הוא הקים גני ילדים לתפארת אזור לב השרון לגנים אלו מגיעים ילדים מכל ישובי הסביבה.

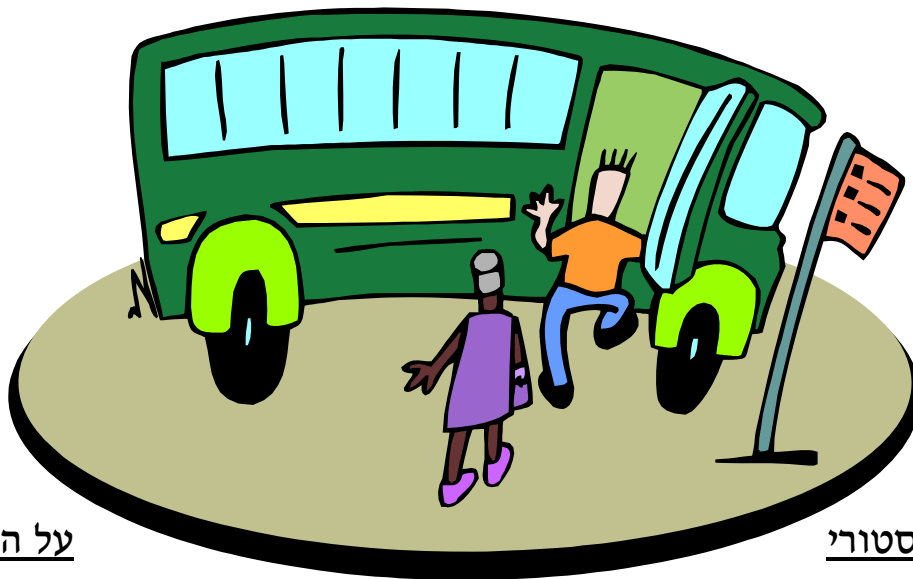
בתי הכנסת שופצו והפכו למרהיבים ביופיים וזה כך לזכותו של המזכיר אשר הריץ הקים ויזם דברים.

פארקים חדשים הוקמו גם ביוזמתו של המזכיר שהיה ותחנות הסעה שאין בכל הישובים מסביב תחנות כדומות לאלו.

כמובן שאת ההסעות יוזמת המועצה האזורית אשר מיישמת זאת.

נקיון הרחובות מיושמים על ידי האגודה והמועצה ובניצוחו של יו"ר וועד המקומי הנבחר זכאי אהרון, כרגע. פינוי אשפה על ידי המועצה.

תקציבים עבור מוסדות הקיימים במושב מועברים לאגודה אך לא תמיד הם מספיקים והאגודה משלימה את השאר על מנת להקל ולתת לתושבים חיי נוחות.



על המושב

היבט היסטורי

המושב נוסד בשנת 1953 .



אדמות המושב נמסרו על ידי הסוכנות היהודית ושייכים למינהל מקרקעי ישראל.

לשער אפרים הגיעו ראשוני המתישבים בשנת 1953 , הם הגיעו מעין שמר.

מתיישבי שער אפרים הינם ממוצא תימני ומיד איך שהגיעו ארצה רוכזו בעין שמר, שם התארגנו קבוצות של בני משפחה או חברים וכאשר העבירו אותם הם נשארו כקבוצה, לכן ברובם בני משפחה קרובים ורחוקים הובאו לשער אפרים וכאן התמקמו.

בשנת 1953 כאשר הובאו המתיישבים לשער אפרים לא היו בתים הוקמו אוהלים על חלקות האדמה עם בה גידלו הערבים המקומיים שיבולת. וכך התחילו את חייהם ראשוני המתיישבים במושב זה.

תושבי שער אפרים התימנים, ידועים כאנשים חמים ומקבלי אורחים.



כולם מכירים את כולם ביישוב ואחד עוזר לשני בעת צרה ושמחה. כל אדם התארח אי פעם בישוב שער אפרים בבית מסויים יזכור תמיד לטובה את האנשים החמים והאירוח הנפלא לו זכו.

הבעיות הראשוניות

היה קשה מאד לעבד את האדמה ולהקים יישוב זה, האנשים היו אנשים שבקושי ידעו את השפה העברית, אנשים תמימים.

לא היו טרקטורים או מחרשות, לא היו מכוניות, לתינוקות לא היו לולים, עגלות או פינוקים כפי שיש היום. לפי סיפורים ששמעתי את התינוקות היו מניחים בארגז של ירקות והאמא היתה יוצאת איתו לשטח לעבוד. כל העבודה בחקלאות נעשתה ידנית. מים הגיעו בצינור שמוקם על מעין קערית גדולה, המים הגיעו מן הבאר המקומית, המים באזור ידועים כמים טעימים ונקיים.



הבישול הידוע "המרק התימני" התבשל על פתילות, לא היה חשמל בתחילה, המקררים עבדו על קרח אשר ניקנה על ידי התושבים אצל איש הקרח שמכר את הקרח בעגלה וחמור וכך עבר במושב מבית לבית. התנור הביתי היה אז ה"טאבון" שם נאפו הפיתות, הקובנות והג'חנון, קיימת עדיין אוכלוסיה מעטה שמשתמשת היום גם בטאבון, אין כמו טעמה של הפיתה והמלואח בטאבון.

החמאה היתה מותכת על ידי הנשים והופכת להיות מירקם טעים שנקרא "סאמנה" למעשה זוהי חמאה שממיסים אותה על האש וישנם כאלה שמוסיפים לו טעם נוסף ע"י עישון של ענף מעץ זית או הדרים.

תושבים ערביים היו באזור, קלנסואה, טול כרם וטייבה, וכן מושבי הסביבה עם מעט תושבים בכל מקום, ניצני עוז, בארותיים, ינוב ועוד. כאשר רצו המתישבים להגיע ממקום למקום היו נוסעים על חמור רתום לעגלה, כך גם חרשו את האדמות.



התושבים במשך כל השנים המשיכו לעסוק בעיבוד האדמה, חלקם גידלו ירקות למינהם ולרובם גם היו רפתות

המיבנים הראשונים

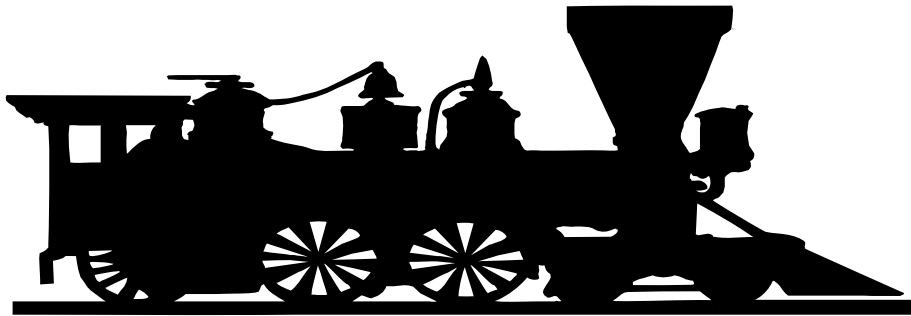
הראשונים שהוקמו היתה המחלבה אשר עד היום

המיבנים
נמצאת

ועומדת
קריסה
המושב ליד
המכולת.
לפני
במרכז

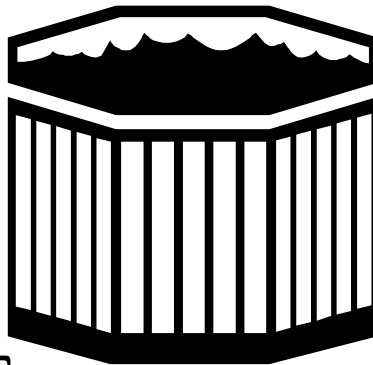


גשר הרכבת אשר היתה עוברת בגיבעה וממשיכה לחיפה וגשר זה נמצא עדיין.



באר המים בגיבעה עדיין נמצא שם.

המים בבאר של היישוב הינם מי באר , מי באר נקיים וטעימים.



מאוחר.....

וקצת יותר

מקום צריפים בקימה

אט אט הסוכנות האוהלים על מנת שיוכלו המתישבים לחיות חיים ראויים יותר למגורים.



במשך השנים הצריפים הפכו להיות בתים ואיש איש עיצב לעצמו לצרכיו האישיים שלו ושל משפחתו את ביתו.

החיים התחילו להיעשות קלים יותר כאשר נרכשו טרקטורים ומכונות כאשר התחיל להיכנס אוטובוס ליישוב, הוקמה מכולת, בית ספר מקומי מקווה, ואט אט התחיל המקום להיראות כמושב.



וקצת הרבה, הרבה, לאחר שנים

בשנות ה-90 בישיבות ואסיפות אשר התקיימו במושב, הוחלט להרחיב את המושב אשר מנה עד כה 80 משפחות ללא תחלופה מאז היווסד המושב כמעט.

בהחלטה ובגיבושה תרמו למקום איש אשר היה בזמנו מזכיר המושב בשם אבשלום והוא גיבש והעלה את הרעיון להרחיב את המושב, ובעוד המושב היה בחובות כבדים לסוכנות ולמקומות שונים ביחד עם מוסדות ממשלתיים שונים גובש רעיון של הרחבת היישוב, מסירת חלק מן האדמות אשר שייכות לנחלה למינהל וכל זאת על מנת שהמושב יהפוך לישוב קהילתי ללא חובות ויתרחב.

רעיון זה גובש אך לא העלה גידים עקב עיכובים, אי קבלת החלטות וסירובם של כמה מתושבי המקום. הרעיון הורדם.

לקראת שנת 1996 כאשר המושב עדיין בחובות וצרות, הובא למושב איש חיצוני כמזכיר מושב והוא התחיל לגשר בין התושבים ולשקם הנעשה ולא נעשה במקום.

אט אט, לאחר אסיפות כלליות ושיבות נוספות והרעיון להרחבה התחיל לרקום גידים וניקוי אבק של רעיון זה שהיה רדום אי שם בנבוכים.

בשנת 1997 לערך הוחלט ובוצע, החליטו על הרחבת היישוב בפרוייקט חדש והרחבתו תהיה בשלב ראשון 350 יחידות דיור נוספות בפרוייקט ההרחבה.

משנת 1997 כאשר נחתמו חוזים ראשוניים למכירת מגרשים בהרחבות ועד היום, ובסך הכל עברו 3 שנים, שער אפרים הישנה כיום ללא היכר.



המושב הוותיק לא ניתן להכירו, הבתים שופצו או ניבנו במקומם, בתי הכנסת שופצו ונראים כאילו הם רק ניבנו בשנות ה-2000, מעונות וגני ילדים לתפארת אזור השרון ואשר הוקמו במהירות הבזק, גינון מקסים, תחנות הסעה מרהיבות, שלטי רחובות חדשים ויפים חודש והורחב מועדון שהפך להיות אולמי גיל-עד, אולם לזכרו של גלעד חרז ז"ל בחור צנוע תושב המקום אשר היה תמיד מחייך ושר בכל מיני אירועים וכל שמחה שהיתה אף מחוץ למושב שירתו של גלעד נקטעה ב- 04/09/2000 יום הולדתו ערב שהעביר

בשירה ושמחה לחינה של תושבי המקום ומאז נדם.....

פארקים חדשים לשעשועי הילדים הוקמו בכל פינה ביישוב לנוחות כל התושבים, פארקים מרהיבים ואיכותיים.

בתים חדשים שצצו תוך 3 שנים אלו וממשיכים לצוץ כפטריות שלאחר הגשם ואשר כל הרחובות הם רחובות הולנדיים עם תיאורה, שמירה על בטחון התושבים 24 שעות ביממה.

ואפילו קיוסק למימכר פלאפל שיש בו המון מטעמים טריים וטעימים לחיך להנאתנו התושבים ולהנאת תושבי הסביבה, הקיוסק של אבנר, קיוסק קטן אבל השירות והאוכל מעולים וכך אנו הילדים נהנים וההורים נחים. להערכתך בעוד כשנתיים יהיה מרכז מסחרי ובריכה.



מנקודת מבט אווירי

מידי חודש כמעט מגיע מטוס קל מחברת "אופק" צילומי אוויר על מנת לצלם את המושב הוותיק והחדש.

במשרד של המושב ניתן לראות צילומי אוויר של המושב מאז..... ועד היום....., השינוי פשוט מדהים!!!

אינתיפדת אל אקצה 03/10/2000

שורות אלו נכתבו לאחר כתיבת העבודה היום תחילת חודש 4/2002.

בתחילת חודש אוקטובר 2000 פרצו מהומות אינתיפדה, גם אז זה היה בצאת חג ראש השנה.

מאז אותו יום לא פסקו במדינתנו פיגועים, פיגוע התאבדות של מחבלים אזרחים רבים שנפגעו והטרור הגיע לכל מקום בארץ ולכל עיר. מדינת ישראל הפכה להיות כולה חזית וקו עימות למתנקשי הטרור שלא הפסיקו פעילויות טרור הן בישראל והן ברחבי העולם.

השמיים הם הגבול, הגיעו מים עד נפש, ועוד המון פתגמים שנוכל לרשום כאן ולתאר את ההסלמה, אך האירוע והפיגוע שנעשה על ידי מתאבד פלשתיני ערב ליל סדר בעוד אזרחים מסבים אל שולחן הסדר, נכנס מתאבד למלון פארק בנתניה ושם ביצע את זדונו השטני ופוצץ עצמו באמצע קריאת ההגדה, אזרחים רבים נהרגו ונפצעו, וכאשר כל העולם צעק ליציאת מהשטחים ולהגיע להסדר שלום ביצע זה את הפיגוע הראוותני.

כל מדינת ישראל הוכנו ברצח הנתעב אשר נעשה בכמה מקומות ובכמה ימים מאז התחילה האינתיפדה, אך בערב ליל הסדר ביד חזקה ובזרוע נטוייה, אנו נמשיך כולנו להילחם בטרור עד שזה ינוקה ויטוהר ונחיה במדינתו בשלום ובשקט ללא טרור ומתאבדים.

חג הפסח 2002 אם כך, ייחרט בזכרון כולנו, ונזכור את כל אלו שישבו ליד שולחן הסדר, צה"ל התחיל לפעול על מנת לנסות להפסיק הטרור.

לפני מספר ימים ערב חג הפסח השני, אנו תושבי שער אפרים חשנו כחולמים, טנקים, נגמשים ומאות חיילים מחטיבת הצנחנים, שריון וחימוש הגיעו למושב, הקימו אוהלים והתיישבו אצלנו ביישוב.

הרגשנו שזכינו, מייד נרתמנו להנעים ו"לחבוק בחום" את החיילים, תושב היישוב שעליו נוכל להגיד ועוד יחסרו מילים רבים ששון מנצור, מיד קפץ והוציא מביתו בשרים שתייה ירקות והתחיל לפקד אל תושבים מעטים שנרתמו לעזרתו ולזכות בזכות גדולה זו.

ואמא שלי יהודית חרז עשתה ימים כלילות לגייס תרומות בכדי שהחיילים אשר היו כמעט חודש ביישוב יוכלו לקבל ארוחות חמות ופינוקים במשך כל שעות היום בעזרתם של תושבים רבים אחרים וביחד עם ששון ונוספים עשו ימים כלילות וכך אנו יכולים להגיד ששער אפרים פינקה ותרמה למען מבצע חומה ומגן בפסח 2002, ועד היום נמצאים חיילים בודדים ביישוב אשר נותנים גיחות לשטחים ושומרים על קו התפר.
מנקודת מבט אישית שלי

לפני מספר שנים לא רבות עברתי לגור במושב שער אפרים המורחבת.

אני מכירה את המושב מיום שנולדתי אך הכרתי מושב שונה לגמרי

ללא כבישים ללא פארקים ללא תושבים חדשים, התושבים הוותיקים

היו כמעט כולם תימנים וכשהיינו מגיעים לביקור במושב היינו באים

עם מגפיים גבוהות בחורף מאחר והכל היה בוך.

כיום המושב שלנו מושב מקסים עם הרבה תושבים חדשים ואני

מקווה שיגיעו עוד ויהיו לנו פעילויות רבות נוספות.

הדבר שהכי מרגיז אותי הוא הדרך הארוכה עם ההסעה לבית הספר
באוטובוס, חבל שאין בית ספר ביישוב.

למדתי מעבודתי על היישוב שלי הרבה דברים שלא ידעתי וכך אני
יודעת מה , למה ועל מה נקרא היישוב שבו אני מתגוררת שער אפרים.

מקווה שתיהנו.

שירן חרז